Իսթանպօլ իչին սէնէլիք գըյմէթի 8 մէճիտ.
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »
—
Թաշրալար իչին բօսթա խարճըյ ըլէ օլարագ, սէնէլիք գըյ. 10 մէճիտ.
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 21/2 »
—
Եազըն նիւսխասըն սատ. մըլար իքի եուզ բարա. տըր գայիմէյէ։

Մանզումեի Էֆքեար

1294 ԱՒՈՒՍՏՈՍ 29 ՍԱԼԸ
ՄԻՒՆԱՑԻՒ ԵՐՋԻՒԵԱՍ
1295 ՌԱՄԱԶԱՆ 13
1878 ՕԳՈՍՏՈՍ 29 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10
Նօ. 3842

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի սէֆա 3 ; Չինճի սէֆա 2, Չինճիւ վէ սայիր սէֆալար իչին 1 գը. Իլան սըրրասընա գօնուլմաեան իլան սայիլըրըն գը։ Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթադա Բէնճէլինկին բազարընտա վագը Նօ. 41 Իսթ խանըննա Կարապետ Յ. Փանոսեան խամինէ իրսալ գըլընմալըտըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՑԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պէրլին, 9 սեպտ.

Թելէմին իյլէտիքլէրինէ կէօրէ, տուէյչ մաւազզամը, Ալմանեանըն տավլէթի իպգը ըէ հէրսի պիրտէն պիր նօթա հազըրլամըշ իմիշ. իչպու նօթանըն Պապը Աւրէն կէօնտէրիլէճէ Պ՚րլին աէտոնամէսինին նուսխասըն իլէ Գարատաղա ույլա մատտէլէրինին իճրաասընը կէճիքտիրտիյի իչին թէշվիգ իճրա խանէնէյլէր իմիշ.

Լօնտրա, 9 սեպտ.

Թայմս գազէթասընըն նէշր էյլէտիյի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Աւստրիալըլար, մանը հային ձուլնօէ գապթ իթմիշ օլտուգլարը մէվգըլարը թէրքէ մէճպուր օլմուշլար իմիշ։

Սէն-Բեթրպուրկ, 9 սեպտ.

Նէհիր-ը Թալըսլէրի, բուլունան էմիր իլէ Քիէվ վէ Սէն-Բէթրսպուրկտան թարտ օլունտուլար։

ԱԺԱՆՍ ՊՈՐՏԵԱՆՕ

Վիէննա, 8 սեպտ.

Կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Մէհէմէտ Ալի բաշանըն, Արնավուտլուգտա վագու պուլունտուղու հալտէ պիր թապուր ասքեր հիւճում վէ Պապըլիլ իտէրէք խատըլ իթմիշլէր, վէ նիկերի շահսատան միւրէքքէպ պուլունան մաիէթի տախի խատըլ օլունմուշլար տըր։

Պապը Ալի թարաֆընտան Եունան հօքիւմէթինէ վէրիլէն ճէվապ Աթինա գապինէսինէ պայրը քեաֆի կէօրիւլմէքտէ, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Մ. Տէլիեանի տէվլէթլէրէ պիր թաէլիրաթը ու մումէ կէօնտէրէճէք անլէրին թէվսիգնամէսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Օտեսա, 9 սեպտեմ.

Բուլղար ճիմաա իրթէսի կիւնիւ Պաթումա կիրմիշլէր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Մէհէմէտ Ալի բաշա մաիէթինտէ կիտէն էրքեանը հարպ միրլիվալարընտան Հիւսնի բաշատան կէլէն էն սոն թէլէկրաֆ նապարէն, Եագովայա, վագըատան պիր կիւն էվվէլ, Մէհէմէտ Ալի բաշա, նէֆիտէն Ալտուլլահ բաշա իլէ պիրլիքտէ, մաիէթլէրինտէ հիչ պիր աքեր պուլունտուղու հալտէ, Արնավուտլար իլէ պիր հարպ խաէրլէր։ Թարաֆէյնտէն նիհիրիլէր օթուզար թէլէֆաթ վուգուա կէլիր, Ալտուլլահ բաշանըն օ կիւն Արնավուտլար բարէ բարէ խաէրլէր։ Մէհէմէտ Ալի բաշա քէնտիսինի տախի Արնավուտլարըն բարա- յաճաճազըննը անլաէրը, Պապը Աւրէն պիր թէլէկրաֆ քէշիտէսիյէ, ասքեր իսթէր։ Թէպլիղաթտան փէրաղաթ իթմէսի ճէվապէն սիլտիրիլիր։ Իրթէսի կիւն Մէհէմէտ Ալի բաշա, Արնավուտ պէյլէրինտէն պիրինին խանէսինտէ օթուրուր իկէն, Արնավուտլար խանէյի մուհասիրէ խալըրլէր, սիլահ աթարլար, բաշանըն մաիէթի պիր միգտար մուգավէմէթ խալըր իսէ տէ, նիհայէթ ճըլէամ խանէյէ աթէշ վէրիրլէր։ Բաշա վէ խանէ սահիպի գաչէճէկ կիրիմէճէ միճպուր օլուպ, խանէյէ տէն չըքար չըքմազ Արնավուտլար հիւճում իլէ, բաշանը բարէ բարէ խաէրլէր։ Տիւն միրքումէն տամաթը, Տէրէ չուրա ըէյսի Սամի բաշա հազըրէթլէրի թարաֆընտան ճէլպ օլունարագ, մէքֆիւն միքէամէթ սիլելէրինին եաւմիսի թայիպ օլունմուշ տուր։

Ամիրէն ալընան թէլէկրաֆ տախի, միրհում Մէհէմէտ Ալի բաշա իլէ, Ապտուլլահ բաշա իլէ, վէ փատիշահը չէնիլ օլան մաէթէ մէնսուպ սայիր ըէհալինին նայշլարը, քէմալը սըմպատ իլէ տէֆին իտիլ- միշլէրինի խապէր վէրիյօր։ (Վագըթ)

— Երգը ամիան կէլէն խապէրլէրէ կէօրէ, Ռուս գումանտանը գըզ կիւմէզտէն էվվէլ, Եղրումէն Թուխիէսի գըմպընտա քէտք ալմըշ տըր։

— Ֆար տիւ Պօսֆօրտա օգունտուղունա կէօրէ, գօնթ Անտրաշի, Վիէննա գապինէսի իլէ Պապը Ալի արասընտա ագտ օլունաճագ մուգավէլէ չէրայիթի սիփրէթի իլէ պիրապէր, Պոսնա վէ Հէրսէք խաթրիտա հազգընտա պու չէրայիթ բէտտա օլունուր իսէ, Պէրլին աէտոնամէլէրին պիր չարթ իճրաէնէ իլէ խալէճէկինի հավիպիր իսպաթ անտեսի Ցէպլիմ իթմիշ տիր։

Վիլաեաթը մէզքուրէնին Աւսթրիաճա իշղալը իլըն իթմէք, իլանը հարպ տէմէք օլաճագընտան, Եէհէթէ վէլքէն չէրայիթի մէզպուրէյի քէպուլը տուզգալըգ Թէշվիգ իթմիշ, վէ էքսէրիէթէ գապուլ- ինէ րէյ վէրէրէք, սուրէթըն գարար գաթը Շահանէյէ արզ օլունմուշ տըր։

— Ֆար տիւ Պօսֆօրտա օգունմուշ տուր.

Պիւլէրի Թէէմին իթտիքէրինէ կէօրէ, Թալիմինամէ հարպիէ իլէ Օսմանլը էսիրլէրինին Ռուսիատա պուլունտուգլարը միւտտէթճէ իսաշէրինէ սարֆ օլունան միսալիմին Թայինի միւզաքէրէ օլունմագտա տըր։

Պուտիխնիքի կիւն քի Պաթումու Ռուս ասքէրինին էհալը զապթընտա տըր. Այ-Սթէֆանօտա պուլունան օրտու մէրքեզի թարաֆընտան, հարպիէ սուրէ- լունմամագտա. Իսթանպօլ ճիվարընը թախլիյէ իթմէքթիրլէր։ Քէզա պիւլէրի թէյեմին իյլէտիքլէրինէ կէօրէ, ժէնէրալ Թօթլէպէն, Ինկիլիզ տօնանմասը Մարմարա տէնիզինտէն չըքմամըշ միւտտէթճէ, Իստանպօլ նէրաֆընտա էսէգ պիր քըշըմ պիր օրտու գալտըրմըշ տըր։

— Վան վիլաեէթի վալիսի տէվլէթլու բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Պապը Ալիէէ կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէ նազարըն, Մուշ միւթէսարըֆը Իպիլ բաշա, Քիւրտլէրին գաղ իթտիքլէրի ապտըմայան 120 րէս հայվան Զամը Մունասըպլըթա խալէ իթտիրմիշ տիր։

— Իշբու Ինկիլիզ վէ պիրի Պէհրիգա սանճագընը համիլ օլան տէօրթ գըթա վէբուրէ Նարլիէն վաբուրլարը տուն Այ-Սթէֆանօտան պիր միգտար ասքեր ալարագ Օտեսա վէ Սէվաստօբօլա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

— Պօսնա-Հէրսէքտան եազ օլգլարընա կէօրէ, Տէրվիշ պէյէամ բուէյնասընտան փամարգօվիչ օգուստոսուն 24 տէ ութվանը հարպ թարաֆընտան գաթլէ հիւքմ օլունարագ անիտէ խատըլ օլունմուշ տուր։ Մէրգում մէզքիւր իտամըն իճրա օլունտուղու սըրատա, էթրաֆընտա պուլունան ասքերլէրին սիրխտին էյիսինտէն Թուֆէնքին գուլարագ ճէսարէթ իւզերինէ աթէշ իթմիշ իսէ տէ, հէլէքի գուրշուն քիմսէյէ Թէսատիւֆ իթմէմիշ տիր։ Անիտէ էյլէրի պապը լանտարագ գաթլ օլունաճաղը մահէլլէ կէօթիւրիլմիշ տիր։

— Կէչէն կիւն տէօրթ պին եուզ գատար Պէլճիքա էսիրլէրինի համիլէն Սէվասթօբօլտան հարէքէթ իթմիշ օլան Խիւտավէնտիկեար նամ Փըրգաթէյնի հիւմաեուն, տուն սապահ պօղազդան կէլիպ, Պէյգօզ էօնինէ տէմիր աթմըշ, վէ էսիրլէր Պէյգօզ սահրասընա չըգարըլմըշ տըր։

Պու էսիրլէր իչինտէ փէրիգանը քիրամ- տան Ալի բաշա հազրէթլէրի պուլունտուղու կիպի, էսէգ գատարը իւմէրա վէ գավալէ, վէ իւչ պին պէշ եուզ նէֆէր վէ ալթը էսէգ էպէմ տիր։

— Բուլղար բազար աղշամը Պէյլէրպէյի- նէ իւչ Թաղըմ միւզըգա կէթիրմիշլէր իտէ, իսքէրթանէլէրտէն խուրուճ իլէ, կէճէ ազգանէ, Քուլէլիտէն Չէնկէլ- քէօյէ ղատար խաթէպէտէ ինթեզամը գալէկիլէրինտէ ճէպէլէթ իճրա օլունմուշ, սազ վէ իսպէտիլէր էսէրիլէ պու միւզըգա չալէն Պէյլէրպէյի Օտունպազար Պէլճիքա էսիրլէր Պէյգօզ էզէպ, հիքմէթլէրին Թալիշ շահսըն տարմայա էուզ ճուշ Թէթամ եաքըճէ վէ ինգէկէնտէրէ ղոնուզէսինին լինէրէք կէօսուր, տարհուն վէրիլմէկտէ, վէ իթիպար։

— Տօնգալ իրթէսի կիւնիւ Թէմըրէր նամ Ինկիլիզ զըրհլըսը Կէլիպօլուտա միւթէճէմիլ Ինկիլիզ տօնանմասընա իլհագ իթմէք իւզէրէ պուրատան հարէքէթ իթմիշտիր։ Ինկիլիզ տօնանմասը տախի Պէշիքէ քէօրֆէզինէ թէքրար ավտէթ էտէճէկ էյմիշ։

— Միսրըն Եվրոպատա պուլունան Սէլանիք վիլաեէթի միւթէսարըֆը Ղոնութ... թէհրէք բաշա Վիէննատան Սէլանիկէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

— Վիէննա բէյսի գազէթասը, պունտան պէյլէ Աւստրիա գապինէսինին Ռուսիա իմբարաթորլուղու իլէ պիրլիքտէ պուլունան իթիֆագէլէրինի իլան խաէր քի պունտան Աւստրիա տէվլէթինին, Ռումանիանըն իսթիգլալինին թասդիգը հիւսուսունա թէշէպպիւս խանէ ու կէօրէ Ռումանիատա պուլունան Օսմանլը էսիրլէրինտէն 1300 նէֆէրի եազընտա իագ գալմագտա կէօնտէրիլէճէք տիր։

— Գայիմէնին փիաթը տիւշմէսի իգթիզայի ուլան էթմէքին էօլչիւսի, Շէհիր էմանէթինէ տէնքլէր օգիա պաշընա 20 բարա գամ իտիլմէսինի թալեպ իթմիշլէր տիր։

— Թան, նամ գազէթատա օգունմուշ տուր։

«Թիֆլիստէն պաղըլմըշ խուսուսի պիր թէլէկրաֆա նազարըն, Էրմէնիլէր, Պէրլին մուահէտէսինին Էրմէնիստան հագգընտա օլան չարթլարընըն իճրա օլունմամասընտան աալաքը չէքէճէէր իթմէքլէրինէ պիյանէ պուլունմուշլար տըր, վէ գանն օլունտուղունա կէօրէ, պու խօշնուտսըզլուգ պաշլըճա Ինկիլթէրրա աէյհինէ տիր։

«Պէգիմ պաղըլմըշ մալումաթա պագըլըր իսէ, Էրմէնիլէր, «Պէրլին մուահէտէսի աէյհինտէ, տէրհալ Էրմէնիլէրտէն միւրէքքէպ պիր միլլէթ աւքէրի թէշքիլինի թալէպ իթմիշ իտիլէր, Էրմէնիստանը ըօթէքսիոնալէր խիմայէսի թահտըն պուլունմաղա սայլարլար.

«Պէնտէ հաքլը տօլը քի, Պէրլին մուահէտէսինին հիչ պիր թարաֆընտա, Էրմէնիլէրտէն միւրէքքէպ ասքերի միլլիէ Թէշքիլինէ տայիր հիչ պիր Փըգրա էօգ տըր։ Պու ասքերի միլլէէ մասաէլէսի, եալընըզ Էրմէնի մուրախխասլարընըն մէյթալեպութընտա մէվճուտ պուլունմուշ իսէ տէ, պունա տա գօնֆէրանս էհէմմիէթ վէրմէմիշ տիր։ Պինաէնալէյհ, Էրմէնիլէր, Պէրլին մուահէտէսինին չարթլարընըն իճրասընտան խօշ, Պէրլին մուահէտէսինտէն չիքաէթ խօլմիլէր։

«Ֆագաթ Էրմէնիթանա իսէրի կիտիշ, հէր վագըթտան զիատէ մուէթիր ամէլիէսինէ տէրէճէտէ տէլիլ տիր։ Վէ պիզիմ պաղըլմըշ մալումաթա նազարէն, տուէյլի մուազգամա մէմուրլարընըն, Պէրլին մուահէտէսի աէյհինտէ իճրա իսթիլա սըրլարըն հարըգութ պէրիշանըն քի իմբ։ Թուրքի սահէսինի մէքի իճրաէն թահէտ վագըթտա ազլազնեմիզ։

«Բուլղար գըլըզ գոյգաէր, Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Անատոլու իչին վաաթ օլունան հիմայէթըն իճրասընա ին- գարէթ իթմէգինին հէթէ վէ մէգինէ- մահսուս էօլտը իթմիշ տիր։

«Տէվլէթի միւշարինէ, Պէրլին մուահէտէսի ահքամընա, Էրմէնիթանա տահի պու հագգ ու վաքըֆինէ, տիքքէթ քեաֆի տուղուլմուշ գալմըշ, Թէքլիֆ իտէճէքլէր թէգրարը պուլունմուշ, Պէրլին մուահէտէսի պուլունան իտէն ալաճազ, իթմէքլէրի նամ, հագգ պագա էմիթ օլմայա հագգընտա պացա իթմիշ- լէր տիր։

«Էգէր Էրմէնիլէրին չիքայէթը, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին հիմայէ թաահհիւտ իթմիշ իսէ, Իշդիմալ տըր քի Ռուսիա հիւքիւմէթի Նէզարէթէ պիր հիւսնի գապուլիէթ պուլունաճագ տըր։

«Զարթթա Ռուս գըշլաթլարը, Էրմէնիթանըն հալինի, բէք ֆէնա սուրէթտէ նազար խալըրլար։ Նասըլ քի Էրզրումտան կէօչմէ չիգըլ եաթըրմըշ տըր։

«Շէրիֆին կէօթիրէնէ էհալիսինի գայգ իթմիշտէ տիր։ Էրմէնիլէր, քէնտի միւ- լամ էհալի տախի, Բուլղարըն եագընտա ավտէթ իտէճէքլէրինին գանն իթմէկտէ- տիր, էհալիյի մէրգումէ տախի հիճրէթ խաէռ, Զաթէն 500 Իսլամ ֆամիլեասը չէհրի թէրք իթմիշլէր տիր։

«Ասաքիրի Օսմանիէէ, Պայպուրթ, Էրզինճան վէ Մուշ արասընտա հարպէաթը խուսուսիէէ իճրա խաէր։ Ասաքիրի մէզբուրէ պագլարը Մուշ սանճաղընտա, էագմաճըլըգ խալըրլար։ Պունլար յունիօ 23 տէն պէրի պիր մասըլ ավտարգալարընտան, սիլահլը խըրսըզլար խալըր, էմիր թէպայիէլէրինի թէճավիզ խալըր- լար։

«Հայտուտլուգ սէպէպինտէն, Էրզրում իլէ Թրապիզօն արասընտաքի եօլ մուխա- թարալը օլմուշ տուր։ Պունտան չէնտ կիւն աղտէլ Թրապիզօնտան Էրզրումա պագը թիճարաթ կէլմիշ տիր։ Եղտա պունլարըն 30,000 Ֆրանգը աղտ օլունմուշ տուր։

«Էրմէնիլէրին պուլունտա չիքայէթի, Եալընըզ Քիւրտլէր իլէ Չէրքէզլէրտէն մէ- շաքքաթ ալտան Թաքըմլարը, վէ չիմտի- յէ գատար պու ըլաճլարընը սայի խալ իթմայ իթմիշլէրի կիպի, չիմտի տախի սայի խըթխըմալ իթմէքտէ օլտուգլարը, վէ պուն- տան սիլայէ սայի խըթխըմալ խալէճէք օ- լաճագլարը տըր։

«Պապը Ալի Էրմէնիթանա իյի գօմի- սէր կէօնտէրմիշ իսէ տէ, պունտան նէ- թիճէ ճըգաճագ միւնթազըր օլմագ պիտ- համատ տըր։ Թիֆլիստէն պաղըլմըշ խա- պէրլէրէ կէօրէ, Էրմէնիլէրին խօշնուտ- սուզլուգլարը Ինկիլթէրրայա գարշը սիրիս- թիլ աքսէթի պէքա իթմէք իգթէզա տըր, վէ Լօնտրա գապինէսինին իճրաաթ- լարը ուզատըլըրսա, պունտան նէթիճէ, հէր հալտէ Մէտքէթի, Թէքրիրէն Ռուսիա- նըն նուֆուզու ալթընա թէրք իթմէքիլէ- տէն պաշգա պիր շէյ օլմայաճագ տըր։»

— Գափգասիա Նամէսիէտէն հէր նէ սու- րէթլէ միւթքին իսէ, օ վեճհ իլէ թէլաֆի- լիյէն գալտըրըլմասը հազգընտա սա- տըր օլան իրատէյի սէնիէյէ թէպգինէ իթմէք իչին, եարընի չարշէնպէ կիւնիւ աղտ օլունաճագ մեճլիսի նիսայի մէխսուս եազըլմըշ օլտուղու գօմիսիօն, պու կիւն Պապը Ալիէ թէսլիմ վէ ավտ օլունարագ, միւզաքէրէսինէ պէդէմէք պաշլանաճագ տըր։

ՌԷՍՄԻ

Տօղսան աւօրթ սէնէսի Թէմուզունուն օն սէքիզինճի կիւնիւնտէն սէնէյի մէր. գումէ աղասթոսունուն օն տօզուզունճու կիւնիւ զայէսինէ գատար, Տէրիսաատէթ իւզայի գավայիմ գօմիսիօնու իլէ չիւպէ. լէրտէ Թէրաքիւմ իտէնլէր իլէ, մէլաաէթ. լէրտէն մէրուս (Թմէքտէ օլանլարտան սիլ իսթմալ, սանգ մէմուրլար: մարիֆէթի իլէ մուայէնէսի իճրա գըլընան գավայիմի նագտինէ, իչպու մանը հալը բումինին հուլուլ իտէն օթուզունճու չարշէնպիհ կիւ. նիւ սաամ ոլքիզ պուչուգ րաստէլէրինտէ տօգուզունճու աէֆա օլարագ Սուլթան Պաէազիտ մէյտանընտա ալէնէն իճրաէ օ. լունաճագը մուգարրէր պուլունմուչ օլ. մագլա, իլանը քէյֆիյէթէ իսթիտար գը. լընտը։

—Ինկիլթէրրա սօնանմասը, կէչէն ճու. մաա կիւնիւ իճրա իթտիկի նիշան Թաի. միննաէն սօնրա Նոկի մաՀէլլինէ աւտէթ էյ լէմիշ տիր։

—Ճումաա իրթէսի կիւնիւ Նոզզուսմաեան չէհրիմիզէ քէլմէ գըլընան պիր Թէլէկրաֆ Բուլարըն չէհրի մէզքիւրու Թախլիյէ էտ. գըրուզ կէօրալիւքլէրինի պէեան, վէ Էր. մէնիլէրին, Րուսիա օրտուսու իլէ պէրա. պէր, Րուսիաէա հիճրէթ իտէճէքլէրի հա. վատիսինի Թաստիգ իտիեօր։

—Րուսիա մէմուրլարը, Պուլղարիսթանըն Թանզիմի իլէ մէշղուլ օլմագտա տըրլար։ Խըտմէթը ասքէրիյէտէն էհալիի իսլամիյէ մուվագգաթ,ն մուաֆ օլունարագ 20 տէն 30 եաշընա գատար Պուլղարլըրտա խըտմէթ. թը ասքէրիյէ մէճպուրի օլտուղու իլան օ. լունմուչ տուր։ Ասքէրի միլլիէ, պէհէրի տէօրտէր Թալէր օլարագ 50 պալ, վէ 70 պէօլիւք սիւարի, վէ 4 պալ Թօբճու վէ 4 Թալէր իսթիհքեամ ասքէրինտէն ի. պարէթ տիր։ Քիւչիւք վէ պէօյիւք զա. պիթլէր Րուսիա Քօրպուսունտան ալընա. ճագ, վէ Նիզամնամէ իլէ գումանտալար Րուսիա լիսանը իւզրէ օլաճագ տըր։ Զա. հիրի աէվալէ նազարըն, Պուլղարլար, Րու. մէլիյի չարգինին Թէչքիլի աէյտինտէ պիր պէօյիւք հարէքէթ հազըրլամագտա տըր. լար։ Պուլղարլար, մէմլէքէթ տախիլինտէ իթթիհատը միլլի լէհինտէ րիսալէլէր նէշր իտիպ, համթա Րուսիալըլարըն ալմէթինտէն սօնրա ուլումէէն իսթիգլալ իթմէք իւ-

Սօն բօսթա իլէ կէլէն Էվրօբա գա. զէթալարընտա կէօրիւլէն Թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր։

Լօնտրա, 31 օգոստոս

Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասընըն, Իսթանպօլտան ալտըղը օգոստոս 29 Թարիխլի պիր Թէլէկրաֆ. պիր չախա զիքր իտիեօր, մէզքիւր չախաէա կէօ. րէ, ժէնէրալ Թօթլէպէն, Ինկիլթէրրա տօնանմասը հէնուզ Աատալար էօնիւնտէ պուլունտուղունտան, Րուս ասաքիրի. նի արթըգ վաբօրլարա իրքեապ իլէ Րուսիաէա կէօնտէրմէմէք էմրինի աէզ էյլէմիշ տիր։

Րօմա, 30 օգոստոս

Թէէմին էյլէտիքլէրինէ կէօրէ, Իթալիա տէվլէթի Պապը Ալի իլէ սու. րէթը տօսթանէտէ ուզլաշմասընը նու. նան հիւքիւմէթինէ նասիհաթ վիրմիչ տիր։

Իսթանպօլ, 29 օգոստ.

Պապը Ալի, Պօսնա մուաահէտէսինի. գօնթ Անտրասինին Թէքլիֆի մուճի. պինճէ վէ պացը Թատիլաթլա իմզա էյ. լէմէսի զըմնընտա Պարաթ. օորի բա. չաէա բուլոսաթ իճա էյլէմիշ տիր։

Իսթանպօլ, 30 օգոստ.

Րուսլար Րօտօբ էրպապը գըեամը. նա Թէրքի սիլահ էյլէմէլէրինի Թէհ. տիտ էօլլու իխթար էյլէտիլէր, ճէվա. պը րէտտ վիրմէլէրի իւզէրինէ, Պուս. լար էրպապը գըեամա հիւճում իթտի. լէր իսէ տէ, իւչ կիւն մուհարէպէտէն սօնրա կէրի սիւրիւլտիւլէր։

Էյլի պին Րուսիալըն, Րումէլիյէ կիթմէք իչին պալգանլարտան կէչմիչ օլտուգլարը րիվաեէթ օլունուեօր։

Իսթանպօլ, 30 օգոստ.

Ալթը պին նէֆէր էրպապը գըեամ Արտա օվասընտա պին խանէ աթէշէ վէրիփ եագմաչլար տըր։

Րակիւզա, 31 օգոստ.

Նարէնթա նէհրինտէն Լըժիւպէն. ժէ գատար միւմթէտ օլան մահէլլատէ էրպապը գըեամըն ճիւմէսի արզը միւ. Թավաաթ էյլէտի։ Սթօլաչ տախի տա. խիլտէ օլտուղու հալտէ, մահէլլէ մէզ. քիւրտէ պուլունան էրպապը գըեամ բուէասաը, հարէքէթը գըեամա տա. խիլ օլմագ իսթէմէեօրլար։

Քօրէնիք վէ Թրէպինեէ ճիվարըն. տա 1000 է եագըն էրպապը գըեամ պուլունուեօր։

Լօնտրա, 3 սէպտ.

Տէյլի Նիւզ ղազէթասընըն Թրա. մէնէ կէօրէ, Լազլար, Պաթումտա մէվճուտ պուլունան մուհիմմաթը ղասպ իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, նայիլի մէրամ օլամամըշլար տըր։ Րուսլար Պաթումըն Թախլիյէսի մա. տէսինին Թէէխիրինի պօզմուլ իթմէ. եօրլար։

Ս. Պէթրպուրկ, 3 սէպտ.

Նուվօ Թան ղազէթասընըն Րուսճուգ. տան ալտըղը պիր գըթա Թէլէկրաֆ. նամէ մաէլինէ նազարըն, Սիլիսթրէ, Թըրնովա վէ Րուսճուգ սանճագլարը Պուլղարլարը, ժէնէրալ Ինեաթիէֆի Պուլղարիսթան բըէնսլիկինէ նասբ ու Թայինին էյլէմէսէ գարար վիրմիչլէր տիր։

Մօսթար, 31 օգոս.

Օսմանլը Նիզամ ասաքիրի պիր չօգ եէրլէրտէ իճթիմա իտիեօրլար. ասա. քիրի մէրգումէ, սիլահլարը էյլէրինտէն ալընմատըղը հալտէ, Արնավուտլուգ Թարիգի իլէ Իսթանպօլա իզամ օլուն. մագտա տըրլար։

Գօպուրկ, 1 սէպտ.

Ինկիլթէրրա գրալիչասընըն քէրի. մէսի, վէ Րուսիա իմպէրաթօրընըն կէ. լինի տուչէսս տ'էտինպուրկ տիւնէեաէա պիր զըզ էվլատ կէթիրտի։

Րակիւզա, 31 օգոստ.

Պու կիճէ, Տրէնօսաքի ասաքիրի մըսթահֆըզա Ավսթրիա Թօբրագըընա իլթիճա էյլէտի։ Գալէա էրպապը գը. եամ եէտինտէ տիր։

Րօմա, 2 սէպտ.

Անգօն չէհրի էմինինին Թէէմինի. նէ կէօրէ, պիր Թագըմ Իթալեալը կէօնիւլլիւլէրին, Պօսնա էրպապը գը. եամը իլէ պիրլէշմիչ օլմալարընըն աս. լը եօգ տուր։

Իսթանպօլ, 31 օգոստ.

Պօսնաէա տոյիր մուգավէլէ միւ. աէվվէտէսինճէ տէվլէթը Ալիեէ ճա. նիպինտէն Թէքլիֆ օլունան Թատիլաթ հէնուզ Ավսթրիա տէվլէթի Թարա. ֆընտան գապուլ օլունմատը։

Հաճի Հօճանըն աըրըճա մէճրուհ օլտուղունու Սէէնիգատան ալընան պիր Թէլէկրաֆ խապէր վիրիեօր։

Նուվէլ Օրլէան, 2 սէպտ.

Տիւն Նուվէլ Օրլէանտա 88, Մամ. ֆիստէ 81 վէ Վիքսպուրկտա 27 քիշի սարը հիւմմատան վէֆաթ էյլէտի։ Հէքիմլէր տախի մէզքիւր իլլէթէ Թու. Թուլարագ էօլիւեօրլար։

Վիէննա, 2 սէպտ.

Պօրէսբօնտանս Բոլիթիք ղազէթա. [illegible] 2 Թարիխլի պիր Թէլէկրաֆա նէզարէն, Պօսնատա պուլունան Օսմանլը Նիզամ ասքէրլէրինին էքսէրիսի Եէնի Պազա. րա տօղրու հարէքէթ իտիեօրլար։

Բօլաչինտէ իսլամ էհալիսի իլէ ի. քի Թապուր Նիզամ ասաքիրի պէյնին. տէ միւճատէլէ վուգու պուլտու. է. հալիյի մէրգումէ իսթիհքեամաթը իս. Թիլա էյլէտի, վէ ասաքիրի Նիզամի. եէ տէ Եէնի Պազար իւզէրինէ եիւ. րիւեօր։

Լօնտրա, 3 սէպտ.

Թայմս ղազէթասընըն, Իսթանպօլ մուխպիրինտէն ալտըղը աէրճ էյլէտի. յի սէպտեմպէր 1 Թարիխլի պիր Թէ. լէկրաֆնամէ, Րուս ասաքիրինին վա. բօրլարա իրքեապը Թաէլիլ իտիլտիկի հավատիսինի եալանա չըգարըեօր։

—

Վագըթսըզ կէօրիւլէն Թէլէկրաֆ. լար տըր։

Ատանա, 26 օգոստ.

Գօզան օղլու չէգավէթի նիհաեէթ պուլտու։ Պագը Ավշար վէ Քիւրտ էշ. գըեասը, միւթատլարը օլտուղու իւզ. րէ պու մէվսիմլէրտէ էթրաֆ ու էք. նաֆա սարգընթըլըգ իթմէքտէ օլ. տուգլարընտան, պուրատա տէրտէսթը Թահրիր պուլունան սիւարիլէրլէ Տէրի. սաատէթտէն կէլէճէք սիւարի ասա. քիրի Շահանէնին իըմալը աէվգինտէ պէ աէսուլահը Թամի ճիւմէսինին քէ. սաթը պէրթարաֆ օլաճաղը տէրքեար տըր։ Պայէզիտտէն պուրալարա հէր պար եօլճուլար կէլմէքտէ օլտուղուն. տան, Էրմէնի միլլէթ վէքիլլէրինին եազտըգլարը չէյլէրտէ միւպալաղա օլմագ իհթիմալի վար տըր։

Ատանա, 26 օգոստ.

Տիւնքի կիւն Ատանատա Թէրմօմէթ. րօ իլէ չէմսին հէրարէթի 58 սանթիկ. րատա չըգմըշ իտի։ Պու կիւն սաաթ 6 տա 63 տէրէճէյէ րէսիտէ օլտու։ Պու հէվալըտէ չիմտիյէ գատար պու. տէրէճէ սըճագ կէօրիւլմէտիյի իխ. Թիարլար Թարաֆընտան խապէր վէ. րիլիեօր։

ՄԻՀԻՄՄԱՏ ԱԼԻ ՓԱՇԱՆԸՆ ԹԷՐ. ՃԷՄԷՅԻ ՀԱԼԻ

Միւթէվէֆֆայի միւմաիլէյհ Մակ. տէպուրկտա, Պէրլէն օպէրասը միւսի. գիճիլէրինտէն Տէնրէվանըն սէլպինտէն 1828 սէնէյի միլատիէսինտէ Թէվէլ. լիւտ իթմիչ տիր։

1843 սէնէսինտէ Մակտէպուրկտա [illegible] պիր [illegible] օրատան ֆիրար իլէ Պէրլինէ կէլմիչ տիր։ Վէ բէտէրի հէր նէ գա. տար քէնտիսինի իատէ իթմէք արզու. իթտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամա. եըպ վէ Պէրլինտէ պիր Թիւճճար եա. նընա գօյմագ արզուսունտա պուլու. նուր իսէ տէ, օրալարտա տուրմագ իսթէմէեիպ, Համպուրկա ազիմէթ իթմիչ տիր։ Վէ օրատա պիր եէլքէն սէֆինէսինէ Թայֆէ օլտու իսէ տէ, օրատա տախի տուրմաեարագ խէֆի. էն Տէրիսաատէթէ կէլմիչ, վէ Տէրի. սաատէթտէ սարը էսպապ միւթէվէ-

ԽՕՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

— 77 —

16

ՃՕՐՃ

Պէն աէնիզտէ եիւզմէէ, վէ աէնիզին տիպինտէն էլմաս վէ սայիր էչեաեը նասըլ տէ արաեան ատէմլէր գատար սուեուն ալթընտա գալմագըրտա ալըշըգ օլտուղումտան, կէօզլէրիմ տախի Թավաֆֆուգէ, պուլունտուղում մահէլլին զուլմէթ րէնկինէ ալըշտը. իշթէ պու արա պաշըմը եօգարը գալտըրտըմ, պիր Թագըմ մէճրուհ հա. եալաթ արասընտա պուլունտուղումու Թա. րիֆ օլունամագ պիր աէհշէթլէ միւչահատէ էյլէտիմ...

—Խատաղամը, Թէքրարլատըլար Տա. րի իլէ Էվա։

—Էվէթ, ճէվապ վիրտի Ճօրճ Մաչթօն, էթրաֆըմտա հէր Թարաֆտան պիր Թա. զըմ գարարմըչ րէնկլի իսկէլէթ պուչու. րա կէլիպ, պանլար եաթարզըր նէըրէն աըրը աըրը պուչլարընը գալտըրըրտը, գանն իտէրտին քի կէօզլէրիմի պէնիմ իւզէ. րիմէ տիքմիչ, գըլըճըմը պանտա տօղրու ուզատմագտա, պէնի իշարէթ իլէ չէքէ. րէք պէնի Թագիպ էյլէեիրլէ, վիճտանըմը պէնիմ վիճտանըմէ տօգունմագտա իտի։

Ճօրճ պիր սանիէէ գատար սէօզինի գաթթ իթմիչ իսէ տէ, քիմսէ պիր սէսաէ իթմէտիկինտէն, չէօյլէ տէվամ էյլէտի.

—Պէն, բէք չօգ աէֆա Նօսիմէ գորգը չէգմըշըմ տըր, վէ լաքին պու քէրէ պիր սիւյիւլիւ քի, զօրզու աէտիքլէրի չէ. յի աստա հիս իթմէմիշիմ տիր։

Ֆագաթ պու քէրրէ Նօմիւսմէ պիրին. ճի աէֆա օլարագ գօրգտում, գանըմ տա. մարլարըմտա տօնուեօր, գուվվէթիմ քէ. սիլիեօր, վէ Նօլճէյիմ զանն իթտիմ։ Հալ պուքի կէրէք սիզին իչին, վէ կէրէք սի. զը ինթիգամ իչին եաշամաղըզըմ լազըմ իտի։

Իւմտի, պաչըմա գալմըչ Թէէլէֆ իտիլմիչ օլան րէտէրիմի տիւչիւնտիւմ, վէ ճէնապը Հագգըն եարտըմընա կիւվէնէրէք, քէնտի. մի Թօպլատըմ, վէ պիր համլէտա, քէնտի. մի սուեուն իւզէրինէ պուլտում։

—Ամմա, եա Րապպիմ, Նէ՛ գատար աէհշէթլի հալ, տէտի Էվա իլէ Մարի։

—Հայ լանէթլի Նէհր հայ, տէտի Աթօր, աէլէթա մէզարըգ կէօրի պիր չէյ... Նինէ Թայմս Նէհրի, հէր նէ գատար պիր ազ ֆէ. նա գօզար իսէ տէ, հէչ տէյիլ իսէ, իւ. սան օրատա, պիր չէյ Թէսադիֆ իթմէ. քէրէք, էյյի կէօրի պօզուլաճագ...

—Րէնկա իսէ րէք, պէրատէր, տէվամ էյլէ, տէտի, տէտի Էվա։

Ճօրճ իսէ սէրհալ պու րէճաեա մուաֆ. ֆագաթ իթտի.

—Պէնճէ խալի վագըթ սուեուն իւ. զէրինտէ եիւզտիւմ։ Արալըգտա նէֆէսիմ քէսիլմէյէ, նէֆէս ալմագ իւզրէ, վէ է. ինի կէչէն սիւյիւք պիր եաղրագ իլէ եիւ. զիւմիւ կէօլկէլէյէ, սարթ իւսթիւ սուեուն իւզէրինէ չըգար իտիմ, վէ լաքըղըյլա նէ. ֆէս ալտըգտան սօնրա, եինէ սուեուն ի. չինէ տալար իտիմ։

Հէման աղչամա գատար պու եօլտա սու. եուն իչինտէ գալտըմ։ Նիհաեէթ ալէ. ալթին գուվվէթիմ քէսիլտիկինտէն, վէ սուէուչմուչ օլան ապալարըմ հարէքէթ գա. լըր գալմա պիր հալէ կէլտիկինտէն, պիր զըրրա չըգմաեէ ճէսարէթ օլամամ։ Օրա. տա, պիր պալըգչը գալըղընը գուլլանտըղը պիր պաշ էվէ(?) եագըն պուլունտուղում եէրտէ տէրիզ տէրէճէ գատար ըսըգլըգ, աէրին, վէ պիր պիրի ալտընա կէօրիւր տէ Թանըր գօրգուսուելա, Նէ՛հին իրաճաթ օլան ճանավարլարտան պիր աէ. վաճ պարագ, իլքին պիզիմ սիւրիւն, Թէմպէ պիր Հիտալիչ պուլտուգլարըմ, վէ հէր. մէն Պէնարէս Թարիգինէ րէվան օլտում։ Պէնճէ հէչ պիր Ճէգ մաթ իտէրէ կիւվէ. նաթ օրտուզին ազըրըմ իտի։

—Ա՜, սիւրատլէրիմ, սիւրատլէրիմ, չիւ. քիւրլէր օլսուն ճէնապը Հագգա քի, սէնի գուրթարտը, տէտի Էվա։

Մարի սիւքիւթ իթմիչ իսէ տէ, տէրու. նէն մէզքիւր չիւքրանիեէթ տուասընա իշ. հագ օլմուչ իտի։

—Էյ սէն Ճօրճ, չիմտի նէ՛ եարաճագ սըն, տէտի Տէյօտօնէ։

—Նէ չարէ, պու խանէյի Թէրք իթմէ, սէնիմ եօլճէս օլտուղումու տա լէթրաֆը եատաճաղըմ։

Մարի, տէհչէթլէ վէ տիթրէյէրէք, իքի էլլէրինի նիչանլըսընա տօղրու ուզատըպ,

—Պիզի Թէ՛րք մի իտէճէքսինիզ, տէտի։

—Նէ՛ չարէ սէվկիլիմ, լազըմ տըր...

—Ֆագաթ նէ՛չին։

—Չիմտի անլարսընըզ։ Պէնիմ պուրատա կէլտիկիմ, սիզի Թէհլիքէ, վէ պիր մէզարտա ագչէ իլէ պիր աղ տա սիլահ ալ. մագ իչին տիր։ Հալ պուքի չիմտի պէն պուրատան չըգըմ Նազարլարը օլաճաղըմ։ Պէնիմ ակլամէթիմ, սիզին սիւքիւթ իքէզ միւթէէսսիր օլուր։ Իմտի, Թըղըզը պէն եօլճուլուգ կիւլ ազըրըմ, վէ Ֆէրեատ իտինիզ, չիւնքի սիզ խաֆիֆլէր Թարա. ֆընտան կէօզէթլէնէճէքսինիզ հալտէ, պու խաֆիֆլէր սիզին կէօզ եաշլարընըզա ալ. տանմազլար տըր։ Պունտան սօնրա, Ճօրճ Մաչթօնու միւճուտ, ալէմէն տայիմ սէզ կիւլ զանն օլունմալը տըր. վէ պաալըն մէրգում Ճօրճ Եաշոնէն վէ մէճհուլ պիր եօլճու տուր քի, Էօրալը Հինտի Թանըրրի իւլէճէք տիր, վէ սէն Ճօրճ Մաչթօնու տաէ Թըլլըն պուլանմագ տըր։

ֆա Ալի բաշանա արզուհալ Թագտիմ իյլէտիքտէ, միւշարիլէյհ պիր մէմուրիեէթտէ իսթիխտամ պույուրմուշ, վէ պու արալըգ միւշարիլէյհ տինի իսլամը գապուլ իտէրէք, վէ Մէհէմմէտ Ալի իսմինի ալարագ, մէքթէպի հարպիէնէ տուխուլ իտիպ, օրատան զապիթլիք րիւթպէսինէ չըգմըշ տըր:

Դըրըմ մուհարէպէսինտէ եուզ պաշը օլարագ, Թունա սէվահիլինտէ պիր գաչ միւսատէմէտէ պուլունմուշ, վէ սօնրա պէօյիւք զապիթ րիւթպէսինէ նայիլ օլարագ Իզմիրտէ մէմուրիեթ վէրիլմիշ տիր: Մեհէմմէտ Ալի պէյ միրալայ իքէն, Կիրիտ իսեանընտա խըտմէթի Թագտիր վէ գատրի ֆէհմ օլունմաեա պաշլանըպ, լիվա օլմուշ վէ Կիրիտտէն Եանեա ճիհէթինէ մէմուր օլուպ, տէֆը իսեան եօլունտա խըտմէթ իյլէմիշ, վէ օրատան Շգօտրաեա կէչիպ Թէսքինը իխթիլալա խըտմէթ իլէ, եինէ հուտուտը Եունանիէյէ ավտէթ իտէրէք, Թաթհիրը էշգըեատէ հիմմէթ ու ղայրէթ իթմիշ վէ 1848 Թարիխինտէ ֆէրիգ օլմուշ տուր:

Եանընտա պուլունան միրլիվէ գայմագամընըն րիվաեէթինէ կէօրէ, բաշայի միւշարիլէյհ, Լըսանօս նամ չագիրին քէնտիսինէ տէխալէթ Թէքլիֆինի գապուլ իլէ, մահէլլինէ կիթտիքտէ, եուզ գատար Թիւֆէնքլի արասընտա պիր քիչի եանընտա պուլունտուղու հալտէ օթուրուպ, Լըսանօս իլէ միւլագաթ իյլէմիշ, վէ Նիհաեէթ մէրգումուն մէթալիպաթընը րէտտ իտիպ միւսաատէ կէօսթէրմէմիշ վէ եօյլէ պիր Թէհլիքէտէն սալիմէն ավտէթ իթմիշ տիր:

Պու սուրէթլէ հուտուտու Եունանիէյի Թաթհիր իտիպ, Հէրսէք մէսէլէսինին զուհուրինտէ Եէնի Բազար գօմանտանը օլմուշ, վէ օգոստոս 19 տա օրաեա կիտիպ, Գարատաղ վէ Սըրպլըլարըն խատթը իլթիճազընը էյէճ Թութարագ, Գարատաղ վէ Սըրպ իսեանընտա տախի Գալատիչէ մուհարէպէսինի գազանմըշ, վէ Եավօրտա օլան ղալէպէեի ազիմէտէ Տէրվիշ բաշանըն սաղ ճիհէթինի Թէչքիլ իլէ, եարարլըգ կէօսթէրմիշ, վէ մուախխարէն Թրէպին Թէրէլէրի մուհարէպաթընտա տախի պուլունուպ ղալէպէ իյլէմիշ տիր:

Բէտէրի 84 եաշընտա օլտուղու հալտէ, ֆագիր իւլ հալ օլարագ պէրհաեաթ օլտուղու, վէ մախտումինին իեանէսինէ միւհթաճ իտուկի, Պէրլինտէն միւշարիլէյհէ Եէնի Բազարտա իքէն խապէր վէրիլտիքտէ օ արալըգ պէն ֆրանգ իեանէ կէօնտէրմիշ տիր:

Րուսիա մուհարէպէսի զուհուր իլէ, իքինճի տէֆա Գարատաղ իսեանընտա Սիւլէյման բաշա Տուղա կէչիտինի կէչէրիքէն, միւշարիլէյհ տախի Եէնի բազարտան հարէքէթլէ, Գարատաղ Թէտիպինտէ խըտմէթի ազիմէսի կէօրիւլմիշ, վէ խըտմաթը միւսթահսէնէսի մուգապիլինտէ րիւթպէյի միւշիրիեէ նայիլ օլմուշ տուր:

Սէրտարը էքրէմ Ապտիւլ Քէրիմ բաշանըն ազլի իւզէրինէ Թունա ումումի գօմանտանը օլարագ, իպթիտա էթրաֆա եաեըլմըշ Գազագ սիւարիլէրինի տէֆ իլէ, Հէզարկրատը մէրքէզը հարէքէթ իթթիխազ իտէրէք, Գարա Հասանլար, վէ Աեազլար, վէ Գըզլօվա վէ Սինալօ մուհարէպաթըլյա գարազօլ մուհարէպաթընը գազանմըշ, վէ Զաեըր քէօյիւ մուհարէպէսինտէ Պէլէնօգ-Թասընա հիւճումտա մուվաֆֆագ օլամաեըպ ավտէթ իլէ օ արալըգ ինֆիսալ էթմիշ տիր:

Մեհէմմէտ Ալի բաշա պուրատան Տէրխասաթէ կէլտիքտէն սօնրա, Պօսնա վէ Հէրսէք ումում գօմանտանը օլտու իսէ տէ, եօլտա Օրխանիէ ճիհէթինէ կիթմիշ, վէ քէնտիսինէ կէօնտէրիլէճէք իմտատ վագթի իլէ եէթիշէմէմէսինտէն, Գամարլիէէ րիւճաթը իւզէրինէ Տէրխասաթէ կէթիրթիլմիշ տիր: Մուհարէպէնին խիթամը կիւնլէրինտէ իսլիմիէ վէ օ ճիհէթտէքի ասքէրի Տէրխասաթէ Նագլէ մէմուր օլուպ, ավտէթտէ Տավուլ բաշատա Թէչէքքիւլ իտէն պիրինճի գօլ օրտուեա գօմանտան օլմուշ, վէ մուախխարէն տարը շուրա ազասը օլարագ, գօնկրէեէ մուրախխասը սանի օլմուշ տուր:

Գօնկրէտէ տախի օլտուղճա մէհարէթի պուլունան ումուրը սիասիեէ իչէ իւլթիզամ, վէ տէվլէթինէ պու եօլտա տախի խըտմէթէ չալըշմըշ վէ օրատան Վիէննաեա կիտէրէք, Վիէննատան Տէրխասաթէ կէլմիշ իտի:

Միւշարիլէյհ էլսինէյի միւթէնէվվիեէյէ աշինա օլարագ, ֆէննի ասքէրի վէ ումուրը տիբլօմասիեէյէ վագըֆ պուլունմուշ, վէ զաեըր ու զաղէպի ղալիպ օլմագլա, հուտուտը Եունանիէյէ վէ Եէնի բազարտա պուլունտուղու միւտտէթը մէտիտէ Նամընը հէր քէսէ պէյլէթմիշ, վէ Տէրխասաթէթտէ, վէ հաթթա սէնէյնը ախիրէ գուրպէնտա խըտմէթի Թագտիր օլունմաեա պաշլամըշ իտի:

(Ճէրիտէ)

ՍԻՎԱՍՏԱՆ ՎԱՐԱԴԱ

Սայէյի իհսանվայէյի սուլթան Համիտ խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինտէ, Թէպասյի միւսլիմ վէ ղայրի միւսլիմ հագգլարընտա, չէֆգաթը միւլուքեանէլէրինտէն նաշի, Գանունի Եսասի, պիլճիւմլէ Թէպասյի Շահանէլէրի, եէք նազար Թահթընա ալընարագ, զըլլը շէվքէթի Թաճտարիլէրինտէ րէֆահ վէ իսթիրահաթլա, մալ վէ ճան վէ ըրզ ու նամուսլարըլյա եաշամալարը, միւլթէզիմի շահանէլէրինտէն օլտուղու հալտէ, Սիվաս վիլաեէթի ճէլիլէսի, վիլաեէթի սայիրէեէ մուգայէսէ օլմաեըպ, Էքրատ, վէ Մէսթուր, վէ Ուրպան Թայիֆէլէրի կիւզէրկեահի օլան Վան, վէ Հիքքիարի, վէ Գօթուր, վէ Տիեարպէքիր, վէ մէվագըի ուխրալար կիպի օլմաեըպ, անճագ Ազիզիէէ տէնիլէն մահալլին նամը սապըգը Ուզուն եայլա օլտուղու, վէ միւհաճիրինի Չէրաքէսէնին իսքեանընտան մուգատտէմ, եանի սէնէյնի վաֆիրէտէն պէրու, օլարագիլէրտէ Ավշար, վէ Թիւրքմէն, վէ Րըշվան խայմէնիշին օլարագ, օրալարտա մէսքիէն ագվամ պուլունուպ, օլ Թարիխտէ պու ագվամը մուգիրրէ, Սիվաս, վէ Գայսէրիյէ, վէ Մամուրէթ-էլ-ազիզ, վէ ճիվար սանճագլար արաղիսի արալարընտա կէչթ ու կիւզար իտէրէք, պիր Թագըմ Թիւճճար, վէ հէր Թարաֆտան իմրար իտէն եօլճուեա, վէ Տէրխասաթէտէն մէնզիլի մագսատինէ կիթմէք իւզրէ պուլունան, վէ միւտտէթի մէտիտէ զարֆընտա տիեարը ղուրպէթի, վէ Նիչէ զարուրէթլէրի իխթիեար իտէն, վէ էվլատ ու աեալինա իաչէ Թէտարիք իյլէմիշ օլան միւսլիմ վէ ղայրի միւսլիմ քեսանը եօլլարտա սօեուպ, եաղմա աեագ պաշ աչըգ պըրագան, վէ հաթթա ճանլարընա տախի գաստ իտէն Ավշար ագվամընը, ճէննէթմէքեան ղազի սուլթան Ապտիւլ Մէճիտ խան հազրէթլէրի զէմանը սալթանաթլարընտա, էզմինէյի գալիլէտէ, չէրէֆ սուտուր պույուրուլան իրատէյի Շահանէլէրի մուճիպինճէ, Ավշար օլան ագվամըն վէ խայիմէնիշինլէրին, էմրի իսքեանլարը, հէման պիլ իճրա, սուհուլէթլէ, ճիվար մէտանէ, վէ գասապա, վէ պուլուք գարիեէլէրտէ իսքեան իտիլմիշ, վէ անտէն սօնրա, Ավշար Թայիֆէսինէ, պէօյլէճէ պիր մէյտան պըրագըլմամասը իւզէրինէ, Թարիֆ օլունան հավալիլէր էհալիսի, էմինէն վէ սալիմէն միւրուր իյլէտիլէրի մահէլլէրտէ վէ գարիեէլէրտէ պիր տախի ույղունսուզլուգ օլմատըղը, վէ գարիեէլէր էհալիսինին հայվանաթ վէ մէվալիսի, պիր Թարաֆտան ղասպ օլունմամըշ, վէ պէեան օլունան սանճագ վէ գարիեէլէրինտէ մաալեան, վէ էրքէք էպ, վէ էօթէր, վէ մէրքէպ, վէ ինէք, վէ ճամուս, վէ գօեուն, վէ քէչի Թէքէսսիւրլէ, վէ հաթթա զիրաաթա լաեըգ էօքիւզ, քէնտի խանէլէրինտէն մէյտանէ կէթիրիպ. էհալիի գուրա, ասհապը սէրվէթէ եուզ Թութտուգլարը հալտէ, էհալիի գուրայի միւսլիմէ վէ ղայրի միւսլիմէնին հայվանլարընա սարիգ զուհուր իտիպ, կիւն պէ կիւն հայվանաթ զըլլէթէ Թէզաէրիւպ, վէ զայի նուֆուսա սէպէպ օլմուշ տուր: Գուրալարը բըրարա միւթալաա օլունուր իսէ, զուհուրա կէլէն ֆէնալըգ մէյտանա չըգար. շու գատար իֆատէ իտէպիլիրիմ քի, Ավշարլարըն Թարտ վէ իխրաճ օլունմալլարը արաղէյէ, օլ ճիվար էհալիսինտէն միւհթաճը արազի օլան միւսլիմ վէ ղայրի միւսլիմտէն միւրէքքէպ, գարիյէ վէ գասապաթ ինշա օլունմուշ օլսա իտի, իսքեան օլան էհալի Թարաֆընտան, պիր քիմսէյէ մազարրաթ օլմատըղըտան պաշգա, օլ արազիլէրտէն չօգ մէնաֆի վէ հասըլաթը խազինէ զուհուրա կէլիր իտի: Շէհրինտէն խէլաս օլունան Ավշարլարըն եէրինէ, պիր միւտտէթ սօնրա միւհաճիրինի Չէրաքէսէ իսքեան օլունուպ, օլ վագթ իյզահ իթմիշ օլտուղում սէրվէթլէր, հէման զայիլ օլմաեա պաշլատը, եանի, պիր Թարլաեա սու մէճրա իտիպ, տէֆաթէն սու գաթ օլունտուղու հալտէ, օլ Թարլաեա մէնաֆի [illegible] կիպի, հասըլաթըն տախի նօգսան զուհուր իտէճէկի վարէստէհաթտան պուլունմուշ տուր. Նէ՛ չարէ քի, հալտէն իւգտ օլուպ, իսթիգպալիմիզի հիւսնի իտարէյէ ղայրէթ իտէլիմ:

Սայէյի մէալի վայէյի զիրի ճէնահը սուլթան Համիտ խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինտէ իհսան պույուրուլան Գանունու հիւմաեունլարը, ճիւմլէ վաթանտաշլարըմըզը միւճէտտէտէն իհեա իյլէտի, պինաէն ալէյհ, մէսէլէյի հազըրէ հէնիւզամընտա, վիլաեէ-

—Եւ ին օլ պիրատէր, տէ ոի Եօվարտ, էմրէրինի հէր վէճհ իլէ իճրա իտէճէյիմ, վէ պուրատա սիզի կէօրմիշ տաէիմ օլմաեաճագ տըր:

—Հազըրլընըզտա խասլէր կէթիրէնէ պիւյիւք պիր միւքեաֆաթ վատ իտէրիմ, տէեու իլավէ իթտի Տէյօտօնէ:

—Խահիշլի եալընըզ սուսլարըմըզտա զիքր իտէրիմ, միրըլտանտը Մարի:

Պատէհու միրգումէ չէօյլէ իլավէ իթտի.

—Անճագ սոյա ասըրմաեըլ, սէլամէթինէ տուա իտէճէյիմ:

17

ԳԱԶԻԼԻՆ ԹԷՔՐԱՐ ԶԱՀԻՐ ՕԼՄԱՍԸ

Պու սէօզլէր սէօյլէնիլտիքտէ իքէն, Րօ-Թօր ֆէնէրէլատէ պիր հէնէճան իչինտէ կէօրինիեօր իտի: Շէօյլէ քի պազըն սօլար, պազըն գըզարըր, պազըն պիր աեաղը վէ պազըն տիկէր աեաղը իւզէրինտէ տուրարագ խալգը տինլէր. հալըը միրգումուն աղլ ու ֆիքրի տարմատաղըն պիր հալտէ կէօրիւնտիւքտէ իտի: Վէ Նիհաեէթ քէնտիսինի Թութամատարագ,

—Էֆէնտիմ, պէն տէ սիզին կիպի նապէտիտ օլաճաղըմ, տէտի, վէ իլէրի Նիյմի-Թիւլին սէյահաթընտա, պէնտէ պիւյիւքտէ պուլունաճաղըմ... վէ վագտա չու մէլուն Հինտլիլէրի Թահդիր իտէր իքէն տէ, Թանըրմամադ իչին, իդթիրա իտէր իսէ, անլէրին զըեաֆէթինէ տէ կիրէճէյիմ, վէ հէր նէ գատար պիր ազ պէնիմ Թափսի-Թըմա կիւճ կէլիր իսէ տէ, Նէ՛ չարէ, իճապը Թագտիրինտէ, կիւզէլլիկիմի տէ ղայպ իտիպ, չիրքին օլաճաղըմ, լաքին պըր Ճօրճ հէր Նէրէտէ կիթսէ, պէն տէ պիրլիքտէ կիտէճէյիմ...

—Պէնիմլէ պիրլիքտէ՛ կէլմէք... լաքին պէն հիչ տուշիւ՞նմէեօրմուսուն քի...

—Պիլիրսը, էֆէնտիմ, չօգ տուշիւնտիւմ, վէ չօգ միւլահազա իթտիմ, վէ հէրշէյտէն ըվէլ սէնը, սիզինլէ պուլունմագ պուլտում.

—Աճա՛յիպ, հիչ տուշիւ՞նմէեօրմուսուն քի, պէնիմլէ կէլտիքտէ, պիր խայլի վագթ ղուրպէ վէ Թէհլիքէլի պիր եօլտա կէզիրէճէքսին:

—Իշթէ տահա իյի եա:

—Վէ հէր տարըտա մուխտարէ ուղրաեաճագըն:

—Աստմ սէնտէ մուխաթըրատան նէ՞ օլուր:

—Տիմէք հօճա Սմըր, սէն ճէսուրլանմըշըն:

—Ճէսուրլուղումու պիլմէմ, լաքին սիզինլէ պուլունմագ իչին, լազըմ իսէ, սուեաճը վէ սէրթլին իչինտէն կէչէճէյիմ:

—Սէօյլէ ղըրտա քէօյլիմ, Նիհաեէթ ճէսուր Սմըր, հէր հալտէ պէնիմլէ կէլէճէ՞քմիսին:

—Էվէթ, էֆէնտիմ, հէր հալտէ կէլէճէյիմ:

—Մատամ քի պէօյլէ արզու իտիեօրսուն, կէլ պագալըմ, տէտի Ճօրճ, քէմալի սըգ իլէ խըզմէթքեարընըն էլինի սըգարագ:

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, մէմնուն օլտում, հէմ րէք զիեատէ մէմնուն օլտում, տէտի Սմըր հէյէճան իլէ:

—Պիրատէր, պու կիճէյի պուրատա կէչիրէճէքսին եա, տէտի Եօվարտ:

—Խա՛յըր, Թասավվուր իթտիկիմ եէնի էօմրիւ պաշլամագ իչին, կիճէնին գարանլըղընտան իսթիֆատէ իտէճէյիմ: Արգամտան կէլիրլէր տէյի սուլա գօրգում եօգ տուր, չիւնքի սիւչմէնլէրիմտէն հիչ պիրի պէնիմ սաղ օլտուղումու ֆարզ իտէմէզ, ֆագաթ Նասըլ քի մայիւմունիզ տիր, գարանլըգ, քէնտիսինի կիզլէմէք իսթէեէնլէրին տօսթու տուր:

—Տիմէք կիտէճէքսին:

—Էվէթ, սաամտան պիր գաչ ըսկըլէր իլէ պիր տէ տօլու բարտա քինուրի ալտըգտան սօնրա, եօլա չըգաճաղըմ:

—Ուզուն միւտտէթ սէնտէն խապէր ալմամաեա՞գ մըեըզ:

—Շիմտիլիք սըրըմը մէսթուր Թութմագ լազըմ տըր, ուզուն մախտումլըրը իտէճէք պիր չարթ օլտուղում, Էկէր պիր գաչ կիւնլէր պէնտէն խապէր ալամազ իսէնիզ, վէֆաթ իթմիշ զան իթմէյին, իլա Թահարրիյաթը ալէմ իթթիկիմի միւլահազա իտին: Մարի, սէվկիլի նիշանլըմ, Եէա, սէվկիլի զէվճէմ, Թէսլիմ իտէրիմ սիզի քի, ինշալլահ եագըն վագըթտա Թէքրար կէօրիւշիրիզ:

—Ա՛հ, Ճօրճ, Ճօրճ, սիզի ղայպ իթմէք իչին, պուլմագ, նէ՛ գատար կիւճ օլտուղունու պիլիրսին, տէտի Մարի րէճէլէեէրէք:

—Ճէնապը Հագգ գատիր վէ պէօյիւք տիւր: Ինշալլահ պիր տահա պուլուշմագ իւզրէ, պիր կիւն պիրլէշիրիզ, վէ պու կիւն տէ պէլքի եագըն տըր: Հայտէ յին, սէվկիլիլէր, չիմտի տաղըլընըզ կիտինիզ:

—Շիմտի մի՞ մի:

—Էվէթ չիւնքի րահաթ իտէճէք վագըթ տըր:

—Հէր հալտէ կիթմէքլիկիմիզի մի իսթէեօրսունուզ:

—Րիճա իտէրիմ: Պէն տէ սօն Թայիմաթըմը, պիրատէրիմ իլէ տօղթօրա իթմա իթտիքտէն սօնրա, եօլա չըգաճաղըմ:

—Ճօրճ, ճէվապ վէրտի Մարի, իշթէ էմրինիզէ իթաաթ իտիեօրուզ, լաքին շուրասընը պիլին քի, սէն կիթտիկտէն սօնրա չըգմաեաճաղըմ, եիւրէքլէրիմիզ տայիմա սէնին եանընտա պուլունաճագ տըր, վէ ճանըմըզ հէր եէրտէ սէնին արքաղանտան կէլէճէք տիր: Ճօրճ, Ալլահ սէնի մուհաֆազա իյլէսին...

—Ճօրճ, հագգ Թէալա սէնի միւշքիլին օլսուն, տէտի Եօվարտ:

(Տէվամը)

Թիմիզտէն սկսմ օլունան ասաքիրի Շահանէյի մուաղզաֆա, վէ բէտիֆէ, վէ միւսթահֆըզա, վէ մուավինէ օլուրաք, գբրդ պէշ պին նուֆուս միրուր իյլէտիքլէրի մահէլ վէ արամ իթտիքլէրի վէ տախիլ օլտուգլարը գարիյէ վէ գասապալար էհալիսինէ, եանի միսլիմ վէ զայրի միսլիմէ, հ՚ինչ պիր կէօնա մազարրաձլարը օլմասընը, վէ մէսքիւն օլտուգլարը գարիյէ էրտի մէչրուպաթ վէ մէէքիւլաթ էսմանընը իֆա իյլէտիքլէրի, վէ հէր նասբլասա ախիրէն, էրզրումա կիտէն բէտիֆ էֆրաաքնտան պիր ղաչ քէմէնէ, Խորասանա վէ Խանծար գարիեէլէրինտէն, վէ մբխթարը գօմշուսու օլտուղու ճիհէթիյլէ, իքի եիւզ ղուրուշտան միւթէճավիզ ագճէ, ուրէթի ճէպրէ եագբն պիր էլֆազլէ ալտըղը, մէսմուաթ իւզէրինէ, վալիի սապբգ տէվլէթլու հաճի Իզզէթ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան, մէրգումբար մէճլիսի վիլաեէթէ լէտէլ ճէլպ, օլունան իսթինթագլարընա, մէպլաղը մէզպուրու ալտբգլարը, քէնտի իդրարլարը ստապիթ օլուպ, փարա մէրգուման մլիսթարլարա իատէ իտիլտիքտէն պաշգա, սայիրլէրէ պիր իպրէթ օլմագ իւզրէ տախի մէրգուման սահիպ ճիւնհալարալթը այ միատէթլէ, հապսէ իլգա իտիմիշլէր տիր։

Պու թէտպիրի հասէնտէն միւրատ, վագաս, իլերուտէ զուհուրա կէլէճէք օլան ֆէնալբգլարա մէյտան պբրագըլմամագ օլմուշ տուր, ֆագատ՝, նէ չարէ քի, վ՚ան, վէ Մուշ. վէ Մամուրիյէթիլ ազիզ, վէ Տիարպէքիր կիպի էքրատ պուլունան մ՚հէլէրտէ, միւրուր ու ուպուրճա ֆէնալբգլար օլտուղու մատ թէկէսսիֆ ճէրիտէլէրտէ մանգուրումուզ օլուեօր. վէ Սիվաս վիլայէթի իսէ, օրթա պիր մահէլ օլուպ, ուֆագ ֆէնալբգլար պուլութլարը ղուհուր իտիպ կէօրիլմէեօր, ֆէնալբգլար ղուհուրինէն նաչի թէճէսսիմ իտէճէք տիր, պունուն էվվլ էմիրտէ թահրը զապթ վէ բապթա ալընմասը, էվվայի ումուր էֆէնտիլէրիմիզէն, նաղարը տիգզաթլարընը նիեազ իտէրիզ։

Կէչէնէ մաղի տէր էր, պու պիր տարպը մէսէլ տիր, օտա կէչէր էմմա, ճիկէրէ կէչէր, ֆէհվասընա, վիլաեէթիմիզտէ պուլունան էյ ղարընտաշլարըմըզ, սայ ու ղայրէթ իտիպ, միլլիմիզին մանուր ու ապառան օլմասը սէպէպինի արամալարէզ, աթբպանընը քէութիպ ու ըէսայիլինտէ միճէրրէպ օլան էճզալարտան, պիր քէյֆիսիզ վիրտիկի մուալիճէ, պիրինին թապընա մուվաֆֆադ կէլմէզ, ապ ու հավասընա մէ անասբրընտ միւնասիպ մուալիճէ, աթբպպայի հոդիգանընը թարաֆընտան վիրիլիր իսէ, օլ քէյֆիպ իֆագաթ պուլուր, պունտան մագսէտ, հէքիմ էլֆոդը, ճիւմլեաթբպպայէ չամիլտիր . . . ։ Մէկմուրլարընը թայէնի մահէլինէ աչինա, վէ վաթանընա մուհիպպէր թայէնի իշ՚ալիեօր, թէշէքքիր իտիրիզ, վէլատէթլէրտէ, վէ սանճաղ վէ գազալարտա ֆագա օլան քէթէպէ վէ մէէմուրինին թէնզիհը, վէ էհալինին զիրաաթա թէչվիզ, վէ միւհթաճը հայվանաթ օլան էհլի զիրաաթա, մէնաֆի սանաբզլարընտան ագճէ վիրիլէսի կ՚ապ չէյրի թէխաթուր իթմէլիկի, էվվեայի ումուրու էֆէնտիլէրիմիզէն խթիրհամ իտէրիմ. ճէնաբը Հազգ մուվաֆֆադ իյլէսին, ամին։ Պիր վաթան.

1291 ազուսթոս 16 բէրվէր

Պալէատրի մէղբիւր վէղբիւր վ՚օշազա իւղէրինէ, ահիղանէ, հիւքիւմէթի Մէնիյէնին, նազ՝ըը տիգզաթը՝ ատվէթ իտէրիզ։

—

ԱԶԳԱՅԻՆ

Դեր. Խորէն սրբազանը, շիմտիէէ գատար ավտէթ իթմէտիկի, պազբլարը մէրագբնը տավէթ իյլէմէքտէ իքէն, պիրտէ, ծերունի հայր Պատկանեանընը, եանի, պունուն եիկիրմի սէնէ գատար էվվէլ, ասլ ու էսասը պիզէ մալիմ օլմաեան, բօյիթիգաճա պիր թազսիրաթա մէպնի, բաբասլըգ իճրասընտան, հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէն իտիլմիշ պուլունան միւսինն վէ էհլի զաէմ զաթըն, եինէ բաբասլըգ իտէպիլմէսինէ տայիր, Ռուսիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրի թարաֆընտան աֆվ ու միւսաատէ պույրուլմասընը բէճա իթմէք իւզրէ, եէնիտէն Բէթէրսպուրկա կիթէք իւզրէ, բաթրիգխանէտէն թալիմաթ վիրիլտիկի, վէ պու հէնկեամտէ միւմանիէյհին Բարիստէ քէյֆիսիզ օլտուղու, վէ պատէհու արթըգ մահէլլի մէզպուրա կիթմէյիպ, տօղրուճա պուրաեա կէլճէկի բէյտէրբէյ դազէթալարտա օգունմուշ օլտուղունտան, վէ էյլէ պիր շէյ իչին, իմբէրաթօրա չէճաեա կիթմէքլիք, օնա տիւշմէյիպ, վէ հաթթա, էջմիածինտէ կաթողիկոսումուզ պուլունտուղու թազտիրտէ, ասլա միւնասէպէթ տախի ալմաեաճաղը, խաթրըլարա կէլտիկինտէ, տահա ղիեատէ չիւպհէեէ սէպէպիյէթ վրմիչ իտի. հալ պու քի, տիւնքի կիւն ալընան մէքթուպլարա նէզարէն, միւմանիէյհ սրբազան, պու ճիւմլէ իլէ տախի, թէքրարէն բէթէրսպուրկա կիթմիչ իսէ տէ, ասըլ միւրատքն նէ օլտուղու անլաշըլամամըշ տըր, չիւնքի էսրար զէմանընտա եաշամագտա իմիշիզ . . .

—

ԱԶԳ

Խրիմգրը էֆ.

Սուրբ Եկեղեցւոյս Օծման տարեդարձի առթիւ յառաջիկայ կիւրակէ առաւօտ որ է սեպ. 3, Ամենապատիւ Սրբազան Խրիմեան Հայրիկ Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ թաղիս սուրբ Եկեղեցին, ուստի իգիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան, ներկայս կուղարկեմք առ Ձեր մեծութեան որ բարեհաճիք յառաջ կայ մի քանի թերթերնուդ մէջ հիւրընկալել։

1878 օգոստոս 29 Մնամք ամենայն

Կ՚ատիկ բաշա Յարգանօք

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Մ. Ա. Փանոսեան Մ. Կիւրճեան

———

Մեծ. խմբագիր,

Կը խնդրեմք Ձեր անկոմակալութենէն, որ բարեհաճիք Ձեր պատուական լրագրին մէջ տեղի մը չնորհել հետեւեալ պատասխանագրիս, զոր ղրկած եմ Հայկական խնդրոյն Նախաքննիչ յանձնախմբին Դեր. Ատենապետին։ Ձերդ. տնձնուէր

Թ. Պէկ

Դեր. Սրբազան Տէր

Ընդունեցայ Ձեր սրբազնութեան գրութիւնը, որով կը յայտարարէք ինձ թէ, Նախաքննիչ Մասնաժողովը՝ Հայկական խնդրոյ վերաբերեալ ձեռքս գտնուած գրութիւններն ալ տեսնել պատշաճ դատելով, կը փութայ դիս հրաւիրել, որ սոյն գրութիւններն ալ հետ առնելով յառաջիկայ հինգշաբթի (օգոստոս 31) ներկայ գտնուիմ Մասնաժողովոյ նիստին։

Ներեցէք Սրբազան Տէր ըսել, թէ Ձեր Սրբազնութեան գրութիւնը զարմանք պատճառեց ինձ, ըստ որում հաստատապէս գիտակի թէ, Նախաքննիչ Յանձնախումբդ՝ ըստ բնութեան իւր պաշտօնին՝ իրաւասութիւն չունի իմ գրութիւններս տեսնելու. այսու ամենայնիւ Ազգային ժողովոյ Ե. նիստի Ատենագրութիւնը վերստին աչքէ անցնելով, սահմանագծեալ գտայ Յանձնախմբիդ պաշտօնը, սա՛պէս.

«Ուրեմն Յանձնախումբ մը պիտի դնենք՝ որ երթայ Սրբազանէն (Պարիարքէն) գործը հասկնայ, և տեղեկագիր մը բերէ մեզ (Ազգային ժողովոյ), թէ սոյն ինդրոյն վրայ քննութիւն և հրապարակական վիճաբանութիւնք ընելու ժամանակն եկա՞ծ է թէ չէ, և թէ եկած է, ինչ կերպով զայն ընելու պատշաճ կը դատէ։»

Ինչպէս կը տեսնուի Սրբազան Տէր, Ազգային ժողովոյ սոյն որոշումէն, Յանձնախումբդ՝ ոչ թէ «ինդրոյն քննութիւն» ընելու, այլ քննութիւն ու վիճաբանութիւն ընելու «ժամանակն» ու «կերպը» տեղեկագրելու պաշտօն ունի։

Արդ՝ քանի որ Յանձնախմբիդ պաշտօնն այդ է միայն, քանի՞ր ես էի յատենի Ազգային ժողովոյ գրութիւններ ու ապացոյցներ ի ձեռին անմիջապէս վիճաբանութեան մտնել պահանջող՝ հաստատելու համար ինչ կարծիք որ յայտնած էի մինչեւն ատենին մէջ Հայկական խնդրոյն նկատմամբ, քանի որ այդ պահուն ատենապետ փաշային՝ հակառակ օրինաց գործած բռնութեամբը միայն հարկադրեցայ լռելու, որոյ համար դինքը ամբաստանած եմ ժողովին առջեւ, և քանի որ Նախաքննիչ Յանձնախումբ մի եթէ կարմուեցաւ, ոչ թէ իմ ձեռքի գրութիւններս ու փաստերս տեսնելու, այլ Հայկական խնդրոյն վրայ յատենի Ազգային ժողովոյ քննութիւն ու վիճաբանութիւն ընելու ժամանակն ու կերպը տեղեկագրելու համար միայն, չեմ հասկնար և ինձ հետ իմ ժամանակն չի պիտի հասկնան անդուլ Ազգային ողջախոհ երեսփոխանք, թէ ինչ դիտումով Յանձնախումբդ իր պաշտօնին սահմանէն դուրս ելնելով, դիս իր առեանը կը հրաւիրէ ձեռքի գրութիւններովս։

Ես՝ ըստ որում երեսփոխան՝ իրաւունք ունիմ յատենի Ազգային ժողովոյ իմ ձեռքս եղած գրութիւններով ու ապացոյցներով կարծիքս պաշտպանել, երբ Հայկական խնդիրը դայ հոն յուզուելու։

Եթէ Յանձնախումբդ նախանձախնդիր է Ազգին շահուն և ճշմարտութեան յայտնութեանը, ինչպէս կը սիրեմ հաւատալ, պէտք է որ ժամ առաջ քննութեան ու վիճաբանութեան ժամանակը ու կերպը Ազգային ժողովոյ տեղեկագրելու չնորհ ընէ։

Ընդունեցէք, Սրբազան Տէր, իմ մեծարանացս հաւաստիքը, որով մնամ Սրբազնութեանդ.

Ազգային երեսփոխան

Թ. Պէկ

Բէրա, 28 օգոստոս, 1878

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսկ. Ամ. 28 օգոստ.		ազչ. զր.	14 12
Էսկ. Ամ. 29 օգոստ.		սապկ. աչ.	14 11
Էն եիւքսէք			14 13
Էն աշաղը			14 9
Սաաթ 7 1/2տէ			14 10

—o—

Բուսկի Շըմէնտըֆէր 3 0/0		54 1/2
Բէքար	փր.	2 1/2
Հէվալէսիզ	փր.	2
Ազչէ ֆայիզի	0/0	12

—o—

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՅԻԱԶԱՍԸ

		Ղր.	Փր.
Ամանաթը լիրաաը 100 ղրշտն			
Ինկիլիզ լիրաաը		108	36
Ֆրանսէզ ալթունու		87	4
Բոլ		89	7
Գրբբմից ալթունու		51	10
Պէնազ Մէհիտիյէ	ֆարգը	6	26
Սէթալիք	ֆարգը	21	
Գէմիք	ֆարգը	21	20
Պոգբր	ֆարգը	78	
Գարպոն գայմէսի գաբիք		8	84

—o—

ԳԱԼԻՄԷՆԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք		311
Էն աշաղը		308
Սաաթ 7 1/2		308
Եիզլիւք գայիմէ պազբր հիսապը իլէ		57 30

ԻԼԱՆԱԹ

ՐՕՊԷՐԹ ԳՕԼԼԷՃ

Պօղազ-Իչինտէ Ռումիլի-Հիսարընտա ագբ օլան իչպու մէչհուր մէքթէպին պու սէնէյիք միւտտէթի սեպտեմբեր 4/16տա պաչլաեաճագ տբը։

Մէքթէպի մէզպուրտէ ուլում ու ֆիւնունուն հէր պիր շիւպէսի, վէ էլսինէյի էճնէպիէյի թալիմ իտէն էհլեէթլի մուալլիմէր մէվ՚ուտ օլուպ, չակիրտանընն թալիմ ու թէրպիյէսի իչին հէր նէվ՚ի սուհուլէթ վար տբը։

Մէքթէպտէ վիրիլէն տէրսլէր, վէ մէքթէպէ չակիրտ վերմէք իչին չերայէթի լաղբմէ հազգընտա մուֆասսալ մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէր, Գալաթատա, Բէրչէմպէ-Բազարընտա մէքթէպին սարրաֆլարը Մր. Հանսըն վէ գումբանեասընա, եախսա մէքթէպին էզարէթինէ, միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

—

ԻԼԱՆԸ ԽՍՅՐԱԹ

Ֆէննի թէպապէթի, միհվէրի լաեբգընտա թահսիլ իթմիշ օլուպ, Տէրիսաատէթտէ իճրայի թէպապէթ իթմէք նէյէթինտէ պուլունտուղունտան, ճիւմլէյէ իլան իտէրիմ քի, պէհէր ճումա կիւնլէրի, բէճէչնիկ բազարընտա Շէյխանէ սոգաղընտա 14 նիւմէրօլու խանէյէ, վէ պէհէր սալը կիւնլէրի տախի Գում-Գարուտա Մ. Գարուպինին էճզախանէսինէ կէլէն խասթալարա, մէճճանէն պագաճաղրմ։

ՏՕՂԹԷՕՐ ԱՆԹՕՆԻՕՍ
ՍԷՍՍԻՆԷՋԻՈ

—

Եէնի-Դարուսուն խարիճինտէ տէմիր եօլ մէկթիֆինէ գարիպ Գասմանէ ճատտէսինտէ 59 նիւմէրօլու բաղը ֆապրիգասը վէ մէյխանէ, իստիւնտէքի օտալար իլէ պէրաբէր սէնէլիկինէ քիրաեա վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլար սահիպինի էյրէնմէք էյին, Գապը Ալի ճատտէսինտէ Գասիրէթ մահպասընէն ալթընտա քիթապը Ա. Ետիս աղանէն տիւքքեանընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

—

Թաշրալը օլտուղու հ՚ղտէ պիրի օն վէ տիկէրի օն իքի եաշընտա անատան էօքսիզ իքի նէֆէր էրքէր չօճուգլարը, պիրէր գաեբրճբեա միհթաճ պուլունտուղունտան, պիրէր խայրխահ չըղըպ տա, էկէր սէվապընա եանլարընա ալարագ, հէմ պէպլիյիպ վէ հէմտէ ուֆագ թէֆէք խըտմէթլէրտէ չալըշըրմագըղը միւրատ իտէր իսէ, մամմունիյէ վիրիլէճէք տիր։

Մէղբիւր սէվապը իշլէմէք միւրատ իտէն զաթ՚լարընը, մէրգուման չօճուգլարընն եէրլէրինի էյրէնմէք խթէպիքլէրինտէ, մաթպասմըզտան խապէր ալմալարը իլթար օլունուր։

—

ՕՐԱՑՈՅՑ

1879

ԵՒ ՀԱՑՈՑ

ՈՅԻԷ–1327

Ի տպարանի Առաքելական աթոռոյ Ս. Յակոբեանց՝ Յերուսաղէմ.

Պու Օրացոյց ըէք կիւղէլ սուրէթտէ թապ իտիլմիշ օլարագ, քիթապճըլարտա սաթըլմագտա տբը։

Ֆիյ 100 փարա։

ՍՍՀԻՊ ՂԱԶԻԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Օ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ